

81/. Діалектні словники В.Гнатюка відзначаються уважно продуманим відбором реєстрових слів, лаконічністю, але точністю розкриття їх значення. Для кращої загальної мовної орієнтації при багатьох словах-діалектизмах автор подає їх німецькі, угорські, словацькі та ін. відповідники. Протягом 1921-1924 рр. В.Гнатюк розписав велику кількість фольклорних, художніх та ін. текстів для обласного словника закарпатських говорів, над яким аж до смерті 1958 р. працював І.Панькевич.

Під час своїх численних фольклористично-етнографічних експедицій В.Гнатюк пильно цікавився рукописними пам'ятками, яких зібрав велику колекцію: "Хоцяньський співаник Левицьких", "Збірник Петра Колочавського", "Угороруський співаник Ів.Грядилевського" та ін. Ці пам'ятки є цінним матеріалом для історичної діалектології української мови.

В.Гнатюк уважно стежив за діалектологічною літературою і написав ряд рецензій на діалектологічні праці.

Етнографічні та фольклорні матеріали В.Гнатюк записував спрощеною фонетичною транскрипцією, тому вони широко використовувалися і використовуються у діалектологічних студіях.

В особі В.Гнатюка україністика має не лише геніального етнографа і фольклориста, а й талановитого діалектолога.

СТЕПАН БЕВЗЕНКО,
/ Київський педінститут /
ГАЛИНА БУТКОВА,
/ Ізмаїльський педінститут /

ПРАЦІ В.ГНАТЮКА З УКРАЇНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ

1. В.Гнатюк - видатний український фольклорист і етнограф, залишив значний слід і в українській діалектологічній науці.

2. Численні публікації фольклорно-етнографічних матеріалів,

здійснених ним переважно в "Етнографічному збірнику" Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, мають велике значення не лише як неоціненні збірники усної народної творчості українського народу. Завдяки точному відтворенню живого мовлення вони набувають важливого значення і як джерела для вивчення стану української діалектної мови кінця XIX - початку XX ст. на території південно-західних діалектів.

3. Особливим багатством відзначаються "Етнографічні матеріали з Угорської Русі" /тт. I-VI, Львів, 1897-1911/, що з'явилися внаслідок фольклорно-етнографічних експедицій В.Гнатюка протягом 1895-1902 рр. на території сучасної Закарпатської області Української РСР та Східнославацького краю Чесько-Словацької республіки.

4. З цією працею пов'язано ряд етнографічних та діалектологічних розвідок автора, зокрема "Руські оселі в Бачці /в полудневій Угорщині/" /ЗНТШ, т. 22, Львів, 1897/, "Русини Пряшівської єпархії і їх говори" /ЗНТШ, т. 35-36, Львів, 1902/, "Словаки чи русини. Причинки до виявлення спору про національність західних русинів" /ЗНТШ, т. 42, Львів, 1903/ та ін.

5. Поряд з працями І.Верхратського /"Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів", ч. I-II, Львів, 1899-1902/ та О.Броха /"Studien von der slovakisch-kleinrussischen Sprachgrenze in östlichen Ungarn".-Крїстіанія , 1897; "weitere Studien von der slovakisch-kleinrussischen Sprachgrenze".-Крїстіанія , 1899;

Угрорусское наречие села Убли Земплинского комитета" -СПб, 1900/, ці праці В.Гнатюка сприяли глибшому пізнанню південно-карпатських /закарпатських/ і, зокрема, західнокарпатських /лемківських/ говірок української мови та установленню їх розмежування з сусідніми говірками словацької мови.